

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ ТА ЇХ НАСЛІДКИ

На сьогоднішній день надзвичайно актуальним є питання вступу України до Європейського Союзу, що є одним з найбільш популярних векторів подальшого політичного руху та розвитку нашої країни.

Серед авторів, що приділяли увагу цій темі, можна виділити наступних: В. Маштабея, А. Гальчинського, І. Бураковського, О. Дугіну, О. Корнієвського, І. Бережнюка, О. Павлюка, О. Ледаєву та багато інших.

Метою є дослідження суті євроінтеграційних процесів та їх наслідків для України – як позитивних, так і негативних.

Після набуття незалежності нашої країни виокремилось кілька можливих напрямків подальшого розвитку, серед яких був і варіант спрямування розвитку та політики до Європейського Союзу. За усі ці роки незалежності було чимало зроблено для прискорення вступу України до ЄС і розпочато процес євроінтеграції. Вже багато років наша країна намагається потрапити до ЄС, але, до сих пір, ми залишаємося лише на першому етапі європейської інтеграції. Але які наслідки може потягнути за собою такий процес?

Європейська інтеграція – ключовий пріоритет зовнішньої політики України, який передбачає проведення системних реформ в усіх сферах життя відповідно до норм та стандартів ЄС; кінцевою метою європейської інтеграції є набуття Україною членства в Європейському Союзі [1].

Тобто для України євроінтеграційний процес – це, перш за все, складний і поступовий процес модернізації майже всіх сфер життя, їх підйом на новий рівень та покращення умов життя – соціальних, економічних тощо.

Правовою основою співробітництва Європейського Союзу з Україною є підписана 14 червня 1994 року Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами, яка дозволила розпочати співробітництво з торгово-економічних питань, політичних та соціальних. У наступні роки було укладено значну кількість міжнародних доку-

ментів, які дозволили продовжити розпочате плідне співробітництво. Також, важливим є те, що відносини двох сторін здійснюються на засадах Європейської політики сусідства. На сьогоднішній день чинним нормативно-правовим актом-основою такого співробітництва є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Серед усіх цих переваг такого співробітництва мене, як майбутнього юриста, перш за все цікавить правовий аспект євроінтеграційних наслідків. Для успішного вступу України до ЄС та реалізації усіх гарантованих європейським законодавством прав та обов'язків громадян потрібно підготувати, модернізувати, оновити, допрацювати та адаптувати національне законодавство до європейського. Україна, як учасник програми «Східне партнерство», ратифікувала окремі договори, пакти та конвенції, але для того, щоб стати частиною європейського суспільства цього замало.

За останні кілька років Кабінет Міністрів України затвердив велику кількість планів імплементації законодавчих актів Європейського союзу у різних сферах життя суспільства і це лише початок об'ємної праці з вдосконалення національного законодавства.

Робота щодо імплементації та удосконалення законодавства здійснюється за основними напрямками, у яких в нашій країні є найбільші проблеми, наприклад, боротьба з корупцією, підвищення рівня освіти, медицини, економіки, науковий та технічний розвиток, зниження рівня безробіття, посилення контролю за додержанням законодавства та ін.

Тож, щодо переваг євроінтеграції для України, можна виділити наступні:

- законодавчі гарантії: адаптація законодавства до високих моральних принципів та забезпечення реального виконання цих принципів, додержання прав людини, у випадку їх порушення - ефективний захист та відповідна компенсація;

- економічна стабільність: отримання доступу для українських споживачів до ринку з вищими вимогами щодо якості, можливість виходу на європейський ринок збуту для українських виробників, розвиток для бізнесу, підвищення конкуренції з-поміж вітчизняних підприємств, значні інвестиції

в економіку України, створення нових робочих місць;

- соціальний добробут: підвищення рівня життя для більшості населення, надаваних послуг у життєзабезпечувальних сферах, високий рівень соціального захисту;

- політичний захист: гарантування територіальної недоторканості нашої країни, безпеки, необхідного захисту та допомоги з боку інших країн-учасниць;

- культурні досягнення: доступ до інформаційного потенціалу Європейського Союзу, можливість культурного обміну та розвитку тощо.

Щодо негативних наслідків можна виділити наступні:

- політична несамостійність: залежність від органів влади ЄС, підпорядкування цим органам, частково втрата суверенітету, ускладнення відносин із країнами Митного Союзу;

- економічні збитки: можлива неконкурентоспроможність вітчизняних виробників до європейського ринку, зависокі ціни для українських споживачів і неспроможність до купівлі товарів з ринку ЄС, переміщення шкідливих виробництв на територію нашої країни, значне використання сировини з України, значні збитки від односторонньої ратифікації угоди про вступ до Європейського Союзу, відтік робочої сили й мізків;

- соціальні негаразди: використання та експлуатація українців як дешевої робочої сили, еміграція великої кількості населення, незаконна міграція біженців у значній кількості;

- культурні втрати: розмивання національної самобутності українського народу, втрата культурних та духовних цінностей тощо.

Отже, євроінтеграція та подальший вступ до Європейського Союзу може мати як позитивні наслідки для нашої країни, так і цілком негативні. Обидві сторони таких наслідків значною мірою вплинуть на життя населення нашої країни і можуть кардинально змінити рівень життя. Таке прагнення нашої країни до об'єднання та співробітництва є цілком логічним наслідком намагання сучасної цивілізованої держави підвищити рівень життя власного населення. Але, сьогодні, напрямок євроінтеграції не є єдиним і переважаючим, українське суспільство ще доки не визначилося із подальшим вектором розвитку, і тому наразі говорити про вступ до Європейського Союзу ще зарано - Україна ще до цього просто не готова.

Спрогнозувати точні наслідки або гарантувати ненастання жодного з негативних не може ніхто, а взяти відповідальність за такі серйозні дії наша країна ще не в змозі. На мою думку, вступ України до ЄС – це лише питання часу, але, зрозуміло, що не у найближчій перспективі; а до цього Україна і далі буде продовжувати співробітництво з Європейським Союзом, продовжуючи цей довгий і складний шлях з євроінтеграції.

Джерела:

1. Бабченко О., Осацька Ю. Євроінтеграція України: переваги та недоліки. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-1642/>.
2. Чалий В. Перспективы евроинтеграции Украины. *Аргументы и факты* 2007. № 25 С. 6–10.
3. Єврорегіональне співробітництво України: проблеми і перспективи: навч. посіб. / І. В. Артёмов, О. М. Вашук ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». Ужгород: МПП «Гражда», 2014. 500 с.

Науковий керівник – д.ю.н., професор Сурілова О. О.